

Útoyggjamenning- jarðarspurningurin

Oddagrein

FLESTU føroyingar harmast um, at útoyggjar-
arnar eru um at avtoftast, tí gerast útoyggjar-
nar manntómar, eru Føroyar fátækari samfel-
agsliga og mentannarliga. Samstundis ásanna
óivað flestu føroyingar, at tað verður torført at
fáa fólk at búsetast í útoyggjum og fjarskotnum
bygdum, um ikki nakað munagott hendir.

TAÐ er eydnast fugloyingum at seta henda
áhugaverða spurningin í brennidepilin, og tað
er at vóna, at løgmaður ger álvara av tí hann
lovaði fundarfólkunum; at seta eina arbeiðs-
nevnd at viðgera støðuna og framtíðina hjá
útjaðaranum.

TAÐ eru óivað nógv góð hugskot um, hvussu
tað kann gerast liviligari á smáplássunum, og
nøkur vóru nevnd á fólkafundinum, men logið
er, at ongin roðari tók tann mest átrókandi
spurningin - jarðavíðurskiptini- av álvara upp
á tunguna.

TAÐ skal annað til enn jorð og búnaður, men
tað sleppst ikki undan, at jorðin er óðal,
og meginparturin av óðalsmonnunum býr aðra-
staðni, og kanska úttanfyri landoddarnar eisini.
Tað sama ger seg galdandi í Mykinesi, har
helvt um helvt er óðals og kongs. Óðalsfólkini
eru eini 90 í tali og tey sum búgva í Mykinesi
hava bert ein lítlan part.

SJÁLVANDI kann dúvast nakað upp á smá-
íðnað, kunningartekni og ferðavinnu, men tað
verður neyvan annað enn ein hjávinna hjá
teimum flestu í útoyggjum, og ungar familjur
seta seg ikki niður, um tey ikki hava eina
hampiliga trygga inntøku, so tey eisini kunnu
njóta nakrar av møguleikum og tænastrun-
um, vælfærdarsamfélagið gevur.

NÚ var fólkafundurin í Fugloy og har er tað
soleiðis, at stórir partur av jorðini er óðal,
og meginparturin av óðalsmonnunum býr aðra-
staðni, og kanska úttanfyri landoddarnar eisini.
Tað sama ger seg galdandi í Mykinesi, har
helvt um helvt er óðals og kongs. Óðalsfólkini
eru eini 90 í tali og tey sum búgva í Mykinesi
hava bert ein lítlan part.

TAÐ er ikki lætt at siga hvat rættast er at
gera, men ein tann fyrsta fyrirtreitin fyrri,
at fólk í útoyggjum kann liva og mennast, er, at
tey fáa brúksrættin til jorðina. Um jorðin skal
savnast á nakrar óðalsgarðar ella festi er so
eymur spurningur, at verður hann tikin upp,
hendir einki, tí jorðin er ein heilag kúgv. Men
tey sum búgva í útoyggjum mugu fáa brúks-
rættin til jorðina.

HARUMFRAMT eru hugskotini um ein ar-
beidsból, útjaðargrunn og útoyggjaráð frálík,
tí nakað má gerast og arbeiðspláss kann líka
so væl ligga í Fugloy sum í Klaksvík, treytað
av at flutningur til oynna og av oynni ikki kostar
meiri.

NÚ er líkt, at vit fáa ein arbeiðsból at viðgera
hendan áhugaverða spurning, men var ætlanin
við ætlaða ókisgranskingardeplinum í
Klaksvík ikki júst at kanna slík mál sum ókis-
menning?

OFTA kann prátið um útoyggjar og smápláss
tykjast í so romantisk, men nú leikar á, og tá
allir politisk flokkarnir eru samdir um at nakað
má henda, so eiga vit at taka teir upp á orðið
og rokna við, at nakað hendir. Tað hava út-
oyggjarnar og Føroyar uppiborið.

Sosialurin

Viðmerking:

Onki kemur av sær sjálvun úttan lummaull

Hesa tíðina av árinum fegnast vit øll saman við okkara skúlaungdómi um at avgerandi prógv eru fingin í hús. Prógv, sum lata upp fyrri framtíðar lesandi og ætlanum.

Hesi prógv eru ofta grundarlagið undir skapanini av einari eydnuríkari framtíð fyrri unglingarnar sum einstaklingar, men so sanniliga eisini grundarlagið fyrri einari ljósari framtíð fyrri Føroyar og alt føroya fólk.

Fyrsti spurningurin

Tí er tað rætt at spyrja bæði unglingarnar við nývunnu prógvunum og restina av føroya fólk, um vit hava givið okkum nógv gott far um, at tað er tann ríkisfelagsskapur, sum Føroyar eru ein týðandi partur av, sum gevur okkara uppvaksandi ættarliði tær góðu umstøður og góðu smódir annars til fullgöða útbúgving og kunneikaneming í heila tíð.

Nýfloygdur hava okkara ungdomar fritt at fara út í fremmand lond á líka fót við øll onnur í ríkisfelags-

skapinum. Í lummanum hava teir onga lummaull, men har aftur imóti m.a. eitt ES-pass, sum útvegar bæði lærupláss og praktiskar royndir, ikki bert í Danmark, men runt alt Europa. Hetta er bert eitt av teimum mongu positivu árinum um av ríkisfelagsskapinum.

Næsti spurningurin

Tí er tað eisini rætt at spyrja bæði ungdomarnar og restina av føroya fólk, um tit geva tykkum nógv gott far um, at samgongan afturfyrri núverandi landsstýri virkar fyrri at forkoma tykkum hesum grundlógarfestu rættindi, sum so nógvir føroyingar higartil hava notið gott av, og sum tit unglingar eisini fram yvir kunnu nýta gott av.

Veruleikin er, at tað valfrælsið, sum loysingarmenn ynskja sær úttan fyrri ongjarðarnar, tað valfrælsið hava tit longu allan rættin til gjøgnum ríkisfelagsskapin. Og tað valfrælsið missa tit heilt av sær sjálvum, tá loysingarmenn hava fingið teirra vilja.

Og hetta valfrælsið fáa vit

oman á teir beinleiðis materiellu fyrimunir av ríkisfelagsskapinum, t.d. blokkstuðulin uppá umleið eina milliárd krónur.

Ongin føroyingur, ungur ella eldri, kann vera í iva um, at tað er sambandsflokkurin, sum hevur tryggja okkum ríkisfelagsskapin. Skuldi onkur havt hug til at nevnt Javnaðarflokkin, verandi formenn Javnaðarflokksins tóku fult undir við loysingartíðinum av samgonguskjalinum.

Á lítari samkomu í samband við sínari føroyavítjan tók Mærsk Mackinney Møller í einum heilt øðrum sambandi enn eg her umrøði fram gamla orðatakið. "Onki kemir av sær sjálvum úttan lummaull".

Tríði spurningurin

Hetta fær meg til at spyrja okkara loysingarmenn, sum vilja blaka burtur allar fyrimunir frá ríkisfelagsskapinum, tað verði seg umrødd valfrælsið, blokkstuðulin og allar fyrimunir, hvat teir ætla at stea á staðin.

Enn havi teir onki víst á. Tí er veruligur vandi fyrri, at teirra einasta ítikiliga alternativ er framleiðsla av lummaull.

Mín tríði spurningur til bæði ungar og eldri føroyingar skal tí vera hesin: Vilja tit hava politiska lummaull, ella vilja tit verja og úbyggja teir fyrimunir, sum ríkisfelagsskapurin hevur tryggjað, og framhaldandi kann tryggja, tykkum og Føroyum.

Edmund Joensen

Útjaðarin bløðir, men einki hendir

Øllum kunnugt verður ar-
beitt yvir hals og herðar, fyrri at fáa bók frá hondini - Hoydalsbókin - sum skal vegleiða okkum føroyingar inn í næstu öld, nú fullveldið Føroyar er framman stavn.

Hetta er sjálvandi í tráð við samgonguskjalið, føroya fólk kjósaðu sær hin søguliga dagin, 30. apríl 1998.

Onnur lyfti, í hesum sama skjali, menn góvu hvørjum øðrum, meðan kempukvæðini dannaðu á gomlu apoteksborgini, eru so dyggiliga sett til vikis.

Í gomlu Dimmu gremur suðuroyartingmaðurin seg um, at hann ikki fær landsstýrismannin í vinnu- og samferðslumálum at makka rætt, og halda seg til setningin í samgonguskjalinum og tingsins samtyktir.

Tingmaðurin eftirlýsir m. a. dagføring av suðurøysiglingini, nú meiri enn 400 dagar eru farnir síðan samgonguskjalið varð undir-

skrivað.

Hann spyr eftir eini summarferðatælan, nú ferðandi hvønn onsdag trúliga bíða á Vágskei eftir Smyrli, sum kortini ikki kemur.

Tingmaðurin sóknast eisini eftir broyttu viðtøkunum fyrri Framtaksgrunnin, nú alt vinnulív í útjaðaranum er við at sorlast, ella í ringasta førri endar í miðstaðarókinum o. s. fr. Ja, hann metir enn tá landsstýrismannin í vinnu- og samferðslumálum sum eitt livandi spökisli í andanum á teimum, ið undan fóru, - men so hendir einki meiri!

Hóast alt hetta grenj, og alla hesa minnsgd, sæst einki til nøkur mótmæli. Okkurt gleps hoyrist av og á, men hesum letur landsstýrið seg ikki nerva av. Teir eru væl vitandi um, at eingin av samgongulímunum torir at ripa navan í borðið og tíðansheldur at taka avleiðingarnar av brotnum avtalum.

Meðan útjaðarin er við at bløða út, er eyðsýnt, at farið verður varliga um hurðarnar. Fullveldisætlanin má undir ongum umstøðum órógvast - kosta, hvat tað kosta vil.

Vit hava tíverri alla orsök at stúra fyrri tí politikki, sitandi samgonga og sitandi landsstýri borðreiða við.

Flemming Mikkelsen

Tøkk

Hjartans tøkk til tykkum øll sum vístu samkenslu og hjálptu til, tá kær maður, pápi, verpápi og abbi

DITLEV JOHN DAM

Tórshavn

andaðist og varð jarðaður.

Tøkk fyrri blómur og kransar og tøkk til øll tykkum, ið fylgdu honum til hansara seinasta hvíldarstað.

Familjunnar vegna

Birita, Heri, Beinta og Annika